

Analiza poziomu satysfakcji z życia kobiet w okresie okołomenopauzalnym zależnie od wybranych czynników socjodemograficznych

Katarzyna Kanadys¹, Magdalena Lewicka¹, Magdalena Sulima¹, Dariusz Surdyka², Henryk Wiktor¹

¹ Zakład Położnictwa, Ginekologii i Pielęgniarstwa Położniczo-Ginekologicznego Wydziału Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

² Zakład Radioterapii, Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej im. św. Jana z Dukli, Lublin

Kanadys K, Lewicka M, Sulima M, Surdyka D, Wiktor H. Analiza poziomu satysfakcji z życia kobiet w okresie okołomenopauzalnym zależnie od wybranych czynników socjodemograficznych. Med. Og. Nauk Zdr. 2014; 20(1): 42–45.

Streszczenie

Wstęp. Pojęcie satysfakcji z życia wiąże się ściśle z pojęciem jakości życia. Satysfakcja z życia jest uznawana za kategorię użyteczną w badaniach empirycznych w medycynie.

Cel pracy. Celem badań była analiza poziomu satysfakcji z życia kobiet w okresie okołomenopauzalnym zależnie od wybranych danych socjodemograficznych.

Materiał i metodyka. Badaniami objęto 268 kobiet w wieku 45–55 lat, które zgłaszały się do przychodni na terenie miasta Lublina. Kryteriami kwalifikującymi kobiety do grupy badanej były: wiek 45–55 lat, brak zaburzeń psychicznych oraz brak chorób wymagających hospitalizacji w okresie przeprowadzania badania. Z badanej grupy wykluczono kobiety z jatrogenną menopauzą. Badania były dobrowolne i anonimowe. Projekt badania uzyskał pozytywną opinię Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (Nr KE-0254/6/2008). Badania przeprowadzono w 2008 roku metodą sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem *Skali Satysfakcji z Życia (Satisfaction With Life Scale – SWLS)* i kwestionariusza ankiety autorskiej w celu zgromadzenia danych socjodemograficznych.

Wyniki. Średnia satysfakcja z życia w badanej grupie wynosiła $17,40 \pm 7,38$. Zaobserwowane w badaniach własnych wartości średnie satysfakcji z życia (SWLS) zależnie od wieku, stanu cywilnego, wykształcenia badanych wskazują na przeciętną satysfakcję z życia w badanej grupie kobiet. Ponadto w badaniach własnych wartości średnie satysfakcji z życia (SWLS) zależnie od dochodu miesięcznego badanych wskazują na niską lub przeciętną satysfakcję z życia w badanej grupie kobiet.

Wnioski. Analiza uzyskanych wyników badań wykazała, że działania mające na celu poprawę satysfakcji z życia powinny być skierowane do kobiet w okresie okołomenopauzalnym z wykształceniem podstawowym lub zawodowym i średnim oraz o niskim dochodzie miesięcznym.

Słowa kluczowe

perimenopauza, satysfakcja z życia, czynniki socjodemograficzne

WPROWADZENIE

Pojęcie satysfakcji z życia wiąże się ściśle z pojęciem jakości życia. Dla wielu naukowców [1, 2, 3] są to pojęcia blisko związane. Zdaniem Juczyńskiego [4] „...ocena satysfakcji z życia jest wynikiem porównania własnej sytuacji z ustalonymi przez siebie standardami. Jeżeli wynik porównania jest zadowalający, to jego skutkiem jest odczucie satysfakcji.” Z kolei Jaracz [1] traktuje satysfakcję z życia jako kryterium jakości życia i określiła ją jako świadomy osąd, wynik oceny i wartościowania sfer życia i życia jako całości. W literaturze przedmiotu pojęcie satysfakcji życiowej jest niekiedy używane zamiennie z definicją szczęścia, ponieważ znaczenie tych pojęć jest bardzo zbliżone [5, 6]. Satysfakcja z życia jest uznawana za kategorię użyteczną w badaniach empirycznych w medycynie [1].

Celem pracy była analiza poziomu satysfakcji z życia kobiet w okresie okołomenopauzalnym zależnie od wybranych czynników socjodemograficznych.

MATERIAŁ I METODYKA

Badaniami objęto 268 kobiet w wieku 45–55 lat, które zgłaszały się do przychodni na terenie miasta Lublina. Kryteriami kwalifikującymi kobiety do grupy badanej były: wiek 45–55 lat, brak zaburzeń psychicznych oraz brak chorób wymagających hospitalizacji w okresie przeprowadzania badania. Z badanej grupy wykluczono kobiety z jatrogenną menopauzą. Badania były dobrowolne i anonimowe. Od badanych kobiet uzyskano zgodę na udział w badaniu, po uprzednim wyjaśnieniu celu i przebiegu badań.

Projekt badania uzyskał pozytywną opinię Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (Nr KE-0254/6/2008).

Badania przeprowadzono w 2008 roku metodą sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem *Skali Satysfakcji z Życia (Satisfaction With Life Scale – SWLS)* i kwestionariusza ankiety autorskiej w celu zgromadzenia danych socjodemograficznych.

Skala Satysfakcji z Życia (Satisfaction With Life Scale – SWLS) Dienera i wsp.(1985) służy do oceny poczucia zadowolenia z życia. Skala ta przeznaczona jest do badania osób dorosłych zarówno zdrowych, jak i chorych. Narzędzie to składa się z 5 stwierdzeń ocenianych w skali siedmiostopniowej. Oceny po zsumowaniu dają ogólny wynik, który oznacza

Adres do korespondencji: Katarzyna Kanadys, ul. Dożynkowa 21/15, 20-223 Lublin, Poland
e-mail: kanadysk@wp.pl

Nadesłano: 16 listopada 2012 roku; Zaakceptowano do druku: 27 czerwca 2013 roku.

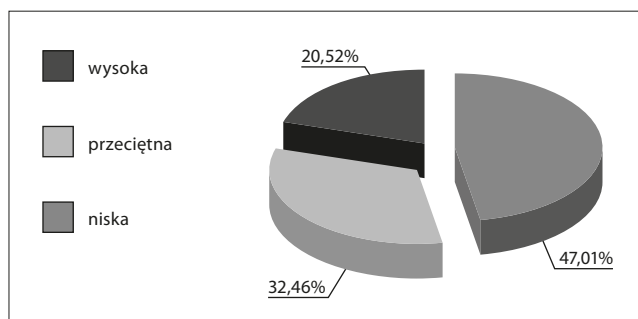
stopień satysfakcji z własnego życia. Zakres wyników mieści się w granicach od 5 do 35 punktów. Im wyższy wynik, tym większe poczucie satysfakcji z życia. W interpretacji wyniku w skali stenowej wartości w granicach od 1. do 4. stena traktowane są jako wyniki niskie, zaś w granicach od 7. do 10. stena jako wysokie. Zaś wyniki w granicach 5. i 6. stena traktuje się jako przeciętne. Autorem polskiej adaptacji jest Zygryd Juczyński [4].

W badaniu wyróżniono dwie grupy wiekowe: jedną grupę stanowiło 141 (52,61%) kobiet do 50. roku życia, natomiast druga grupa składała się ze 127 (47,39%) badanych w wieku powyżej 50. roku życia. W grupie kobiet objętych badaniami 164 (61,19%) były mieszkanki miast, zaś 104 (38,81%) badane mieszkały na wsi. W badanej grupie najwięcej było kobiet z wykształceniem średnim (n=149; 55,60%), natomiast 24,63%, (n=66) posiadało wykształcenie wyższe, a 19,78%, (n=53) podstawowe lub zawodowe. Na podstawie zebranych danych stwierdzono, że mężatki stanowiły zdecydowaną większość badanej grupy (n=210; 78,36%). Natomiast co piąta badana kobieta (n=58; 21,64%) to osoba samotna (panna, wdowa, rozwódka). Dochód miesięczny uzyskany przez badane kobiety w wieku okołomenopauzalnym najczęściej mieścił się w przedziale 1001–2000 zł (n=145; 54,10%). Rzadziej był wyższy niż 2000 zł (n=48; 17,91%), natomiast dochód nieprzekraczający 1000 zł miesięcznie podało 27,99% (n=75) badanych.

Analizy statystycznej zebranych danych dokonano przy użyciu programu SPSS/PC. Przeprowadzono testowanie istotności statystycznej zależności pomiędzy zmiennymi za pomocą testu t-Studenta. Przyjęto 5% ryzyko błędu wnioskowania, $p < 0,05$ uznano za istotne statystycznie.

WYNIKI BADAŃ

Wyniki ogólne badania satysfakcji z życia kobiet w okresie okołomenopauzalnym przedstawiono na rycinie 1.

Rycina 1. Wyniki ogólne satysfakcji z życia badanych ocenione przy użyciu Skali Satysfakcji z Życia (SWLS)

Na podstawie badań własnych stwierdzono, że 47,01% (n=126) badanych charakteryzowała niska satysfakcja z życia, a 32,46% (n=87) badanych kobiet – przeciętna. Natomiast 20,52% (n=55) kobiet w okresie okołomenopauzalnym miało wysoką satysfakcję z życia. Średnia satysfakcja z życia w badanej grupie wynosiła $17,40 \pm 7,38$.

Analizę satysfakcji z życia ocenionej za pomocą Skali Satysfakcji z Życia (The Satisfaction with Life Scale – SWLS) zależnie od wieku przedstawiono w tabeli 1. Badania wykazały, że średnie wartości satysfakcji z życia (SWLS) w grupie kobiet do 50. roku życia, jak i powyżej, uzyskały podob-

Tabela 1. Współzależność pomiędzy satysfakcją z życia a wiekiem badanych kobiet

Wiek	n	M	Min	Max	SD
do 50 lat	141	17,70	0,00	33,00	7,37
powyżej 50 lat	127	17,07	0,00	35,00	7,41
t			0,69		
p			0,49		

ne wartości liczbowe, które wynosiły odpowiednio – 17,70 i 17,07. Przeprowadzona analiza statystyczna nie wykazała różnicy istotnej statystycznie ($p > 0,05$) pomiędzy uzyskanymi wartościami średnimi w porównywanych grupach. Zaobserwowane w badaniach własnych wartości średnie satysfakcji z życia (SWLS) zależnie od wieku badanych, wskazują na przeciętną satysfakcję z życia w badanej grupie kobiet.

Badania wykazały, że wiek nie warunkował satysfakcji z życia badanych w okresie okołomenopauzalnym.

W tabeli 2. przedstawiono analizę satysfakcji z życia zależnie od wykształcenia kobiet w okresie okołomenopauzalnym.

Tabela 2. Współzależność pomiędzy satysfakcją z życia a wykształceniem kobiet w okresie okołomenopauzalnym

Wykształcenie	n	M	Min	Max	SD
podstawowe lub zawodowe	53	15,77	0,00	33,00	7,57
średnie	149	16,56	0,00	35,00	7,51
wyższe	66	20,61	5,00	32,00	5,93
Porównywane grupy		t		p	
podstawowe lub zawodowe – średnie		-0,65		0,52	
podstawowe lub zawodowe – wyższe		-3,90		0,0002*	
Średnie – Wyższe		-3,88		0,0001*	

Średnia wartość satysfakcji z życia (SWLS) w grupie badanych z wykształceniem wyższym wynosiła 20,61 i była istotnie większa ($p = 0,0001$) od wynoszącej 16,56 w grupie kobiet z wykształceniem średnim. Natomiast w grupie badanych z wykształceniem podstawowym lub zawodowym wskaźnik ten wynosił 15,77 i był istotnie niższy ($p = 0,0002$) aniżeli w grupie badanych z wykształceniem wyższym. Analiza porównawcza nie wykazała znamiennych różnic pomiędzy uzyskanymi wartościami średnimi w grupie kobiet z wykształceniem średnim i podstawowym lub zawodowym ($p > 0,05$). Zaobserwowane w badaniach własnych wartości średnie satysfakcji z życia (SWLS) zależnie od wykształcenia badanych, wskazują na przeciętną satysfakcję z życia w badanej grupie kobiet.

Badania wykazały, że wykształcenie warunkowało satysfakcję z życia badanych, która była większa w grupie kobiet z wykształceniem wyższym aniżeli w grupie badanych posiadających wykształcenie średnie oraz podstawowe lub zawodowe.

Analizę satysfakcji z życia (SWLS), zależnie od stanu cywilnego badanych, przedstawiono w tabeli 3.

Średnie wartości satysfakcji z życia (SWLS) w grupie kobiet zamężnych oraz kobiet samotnych były podobne i wynosiły odpowiednio 17,47 i 17,14. Przeprowadzona analiza statystyczna nie wykazała różnicy istotnej statystycznie pomiędzy

Tabela 3. Współzależność pomiędzy satysfakcją z życia (SWLS) a stanem cywilnym kobiet w okresie około menopauzalnym

Stan cywilny	n	M	Min	Max	SD
zamężne	210	17,47	0,00	35,00	7,64
samotne	58	17,14	4,00	33,00	6,42
t			-0,30		
p			0,76		

stwierdzonymi wartościami średnimi ($p > 0,05$). Zaobserwowane w badaniach własnych wartości średnie satysfakcji z życia (SWLS) zależnie od stanu cywilnego badanych, wskazują na przeciętną satysfakcję z życia w badanej grupie kobiet.

Badania własne wykazały, że stan cywilny nie warunkował satysfakcji z życia badanych w okresie okołomenopauzalnym.

Uzyskane wyniki analizy satysfakcji z życia, zależnie od dochodu miesięcznego kobiet w okresie okołomenopauzalnym, przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Współzależność pomiędzy satysfakcją z życia (SWLS) a dochodem miesięcznym kobiet w okresie około menopauzalnym

Dochód	n	M	Min	Max	SD
do 1000 zł	75	15,28	0,00	33,00	7,52
1001–2000 zł	145	17,41	0,00	32,00	7,18
powyżej 2000 zł	48	20,69	5,00	35,00	6,65
Porównywane grupy			t		p
do 1000 zł – 1001–2000 zł			-2,05		0,04*
do 1000 zł – powyżej 2000 zł			-4,07		0,00009*
1001–2000 zł – powyżej 2000 zł			-2,79		0,006*

Na podstawie badań własnych stwierdzono, że średnia wartość satysfakcji z życia (SWLS) w grupie badanych, których dochód miesięczny nie przekraczał 1000 zł wynosiła 15,28 i była wysoce istotnie mniejsza ($p = 0,00009$) aniżeli u kobiet posiadających dochody miesięczne powyżej 2000 zł (20,69). Natomiast w grupie kobiet o dochodach od 1001 do 2000 zł średnia wartość satysfakcji z życia wynosiła 17,41 i była ona istotnie mniejsza ($p = 0,006$) aniżeli w grupie kobiet z dochodami przekraczającymi 2000 zł. Pomiedzy grupą badanych o miesięcznych dochodach w granicach 1001–2000 zł i grupą o dochodach powyżej 2000 zł stwierdzono istotną statystycznie różnicę ($p = 0,04$). Zaobserwowane w badaniach własnych wartości średnie satysfakcji z życia (SWLS) zależnie od dochodu miesięcznego badanych, wskazują na niską lub przeciętną satysfakcję z życia w badanej grupie kobiet.

Badania wykazały, że dochód miesięczny warunkował satysfakcję z życia badanych, która była większa w grupie kobiet z dochodem miesięcznym przekraczającym 2000 zł aniżeli u badanych posiadających dochody do 1000 zł oraz dochody w granicach 1001–2000 zł.

DYSKUSJA

Satysfakcja z życia jest uznawana za kategorię użyteczną w badaniach empirycznych w medycynie [1]. Juczyński [4] w dokonanej adaptacji narzędzia do oceny satysfakcji z życia – *Skali Satysfakcji z Życia (The Satisfaction with Life Scale – SWLS)* Dienera podał średnie wyniki dla wielu grup z polskiej populacji (dorośli – 20,37, mężczyźni – 20,11, kobiety

– 21,09, studenci – 21,13, diabetycy – 20,34, pacjenci dializowani – 19,51, mężczyźni po zawale serca – 18,78, kobiety w ciąży powikłanej – 21,34, kobiety w okresie menopauzy – 18,42). Z przedstawionych przez Juczyńskiego [4] badań wynika, że spośród objętych badaniami grup najniższą satysfakcję z życia miały kobiety w okresie menopauzy. Uzyskane wyniki badań własnych pozostają w zgodności z badaniami Juczyńskiego [4], ponieważ średni poziom satysfakcji w badanej grupie kobiet wyniósł $17,40 \pm 7,38$, co oznacza, zgodnie z interpretacją podaną przez Dienera i wsp. [5], że badane kobiety w okresie okołomenopauzalnym są raczej niezadowolone ze swojego życia.

Diener i wsp. [5] donieśli, iż czynniki demograficzne takie jak wiek, płeć czy dochód pozostawały we współzależności z satysfakcją z życia. Jednakże związek ten autorzy określili jako słaby.

Uzyskane wyniki badań własnych wykazały, iż wiek badanych kobiet nie warunkował poziomu satysfakcji z życia. W tym względzie uzyskane wyniki badań własnych pozostają w zgodności z przedstawionymi w badaniach Marcinka [7], które zostały przeprowadzone w grupie emerytów – słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz w grupie studentów. Autor ten nie stwierdził różnic w poziomie satysfakcji z życia pomiędzy badanymi grupami. Oznacza to, że objęte w tych badaniach dwie różne wiekowe grupy podobnie oceniły jakość własnego życia. Z kolei Lebrun i wsp. [8], w badaniach przeprowadzonych w grupie kobiet po menopauzie w wieku 56–75 lat, wykazali że, satysfakcja z życia nie była związana z wiekiem i nie zmniejszała się wraz ze wzrostem wieku badanych kobiet.

W dotychczasowym piśmiennictwie podejmowano próbę ustalenia możliwego związku satysfakcji z życia ze stanem cywilnym. Lebrun i wsp. [8] przeprowadzili badania w grupie kobiet postmenopauzalnych i wykazali, że posiadanie partnera miało istotny wpływ na ogólną satysfakcję z życia badanych kobiet. Podobne wyniki badań uzyskali Dennerstein i wsp. [9]. Autorzy ci wykazali, że kobiety, które miały udany związek uczuciowy, posiadały wyższy poziom satysfakcji z życia. Również badania Głębockiej i Szarzyńskiej [3] wykazały istotnie wyższy poziom zadowolenia z życia badanych osób posiadających współmałżonka aniżeli osób samotnych (stanu wolnego, rozwiedzionych, wdowców itp.). Ponadto Holt-Lunstad i wsp. [10] w badaniach przeprowadzonych w grupie osób z nadciśnieniem tętniczym wykazali, że osoby pozostające w związku małżeńskim mają większą satysfakcję z życia aniżeli osoby samotne. Cytowani autorzy donieśli, iż dobre relacje w związku małżeńskim były związane z mniejszym stresem, niższym poziomem depresji oraz z większą satysfakcją z życia. Natomiast badania własne wykazały, że stan cywilny nie warunkował poziomu satysfakcji z życia kobiet w okresie okołomenopauzalnym. Wyniki badań własnych pozostają w zgodności z uzyskanymi w badaniach Marcinka [7], które wykazały, że zadowolenie z życia nie zależy od wieku i stanu cywilnego badanych emerytów.

Przeprowadzone badania własne wykazały, że wykształcenie warunkowało poziom satysfakcji z życia kobiet w okresie okołomenopauzalnym. W badaniach własnych stwierdzono, że kobiety z wyższym wykształceniem miały wysoce istotnie większą satysfakcję z życia aniżeli z wykształceniem średnim, podstawowym lub zawodowym. Badania przeprowadzone przez Basińską i Marzec [11] w grupie osób przewlekle chorych, wykazały najniższy poziom satysfakcji z życia w grupie osób z wykształceniem zawodowym, natomiast najwyższy

u badanych z wykształceniem wyższym. Ponadto badania Kaczmarek [12], których celem była między innymi ocena satysfakcji z życia kobiet po menopauzie chirurgicznej, wykazały, iż najważniejszym czynnikiem warunkującym satysfakcję z życia było wykształcenie badanych. Ponadto również Marcinek [7] w grupie emerytów wykazał związek pomiędzy satysfakcją z życia a wykształceniem. Diener i wsp. [5] donieśli, że wielkość dochodów jest związana z poczuciem szczęścia, czyli z satysfakcją z życia.

Przeprowadzone badania własne wykazały, że dochód miesięczny warunkował poziom satysfakcji z życia badanych kobiet. W badaniach własnych stwierdzono, że w grupie kobiet z dochodem przekraczającym 2000 zł poziom satysfakcji z życia był wyższy aniżeli w grupie badanych posiadających dochody do 1000 zł oraz dochody w granicach 1001–2000 zł. Wyniki badań własnych pozostają w zgodności z wynikami uzyskanymi w badaniach Abbotta i Sapsforda [13] przeprowadzonymi w Rosji oraz na Ukrainie. Badania tych autorów wykazały, że warunki materialne, zdrowie oraz wsparcie są ważnymi czynnikami wpływającymi na szczęście i satysfakcję z życia.

Podsumowując wyniki badań własnych poziomu satysfakcji z życia zależnie od wybranych czynników socjodemograficznych, należy stwierdzić, że poziom satysfakcji z życia kobiet w okresie okołomenopauzalnym jest uwarunkowany przez poziom wykształcenia i dochód miesięczny. Zatem wyniki badań własnych wskazują, że w działaniach zmierzających do poprawy satysfakcji z życia kobiet w okresie okołomenopauzalnym należy skoncentrować się na grupach kobiet z wykształceniem podstawowym lub zawodowym oraz średnim, o niskim dochodzie miesięcznym. Działania te mogą istotnie przyczynić się do poprawy jakości życia kobiet w okresie okołomenopauzalnym.

WNIOSKI

1. Działania mające na celu poprawę satysfakcji z życia powinny być skierowane do kobiet w okresie okołomenopauzalnym z wykształceniem podstawowym lub zawodowym i średnim oraz o niskim dochodzie miesięcznym.

PIŚMIENNICTWO

1. Jaracz K. Sposoby ujmowania i pomiaru jakości życia. Próba kategoryzacji. *Pielęg. Pol.* 2001, 2 (12): 219–226.
2. Cegła B., Bartuzi Z. Badania jakości życia w naukach medycznych. *Pol. Med. Rodz.* 2004; 6(1): 124–128.
3. Głębocka A, Szarzyńska M. Wsparcie społeczne a jakość życia ludzi starszych. *Gerontol. Pol.* 2005, 13 (4): 255–259.
4. Juczyński Z. Narzędzia pomiaru w promocji i psychologii zdrowia. *Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego*, Warszawa 2001: 123–127.
5. Diener E, Lucas RE, Oishi S. Subjective well-being: The science of happiness and life satisfaction. W: Snyder C.R., Lopez S.J. (red). *Handbook of positive psychology*. Oxford University Press, Oxford 2002: 63–73.
6. Vitterso J, Biswas-Diener R, Diener E. The divergent meanings of life satisfaction: item response modeling of the Satisfaction with Life Scale in Greenland and Norway. *Soc. Indic. Res.* 2005; 74: 327–348.
7. Marcinek P. Funkcjonowanie intelektualne i subiektywna jakość życia u osób w wieku emerytalnym. *Gerontol. Pol.* 2007; 15 (3): 76–81.
8. Lebrun CEI, Schouw YT, Jong FH. et al. Relations between body composition, functional and hormonal parameters and quality of life in healthy postmenopausal women. *Maturitas* 2006; 55: 82–92.
9. Dennerstein L, Dudley E, Guthrie J. et al. Life satisfaction, symptoms, and the menopausal transition. *Medscape Women's Health* 2000, 5 (4): 4.
10. Holt-Lunstad J, Birmingham W, Jones BQ. Is there something unique about marriage? The relative impact of marital status, relationship quality, and network social support on ambulatory blood pressure and mental health. *Annals Behav. Med.* 2008, 35: 239–244.
11. Basińska M, Marzec A. Satysfakcja z życia wśród osób przewlekłych chorych. *Ann. Acad. Med. Siles.* 2007; 61 (5): 401–407.
12. Kaczmarek M. Reproductive health and psychological well-being of surgically menopausal Polish women. *Acta Med. Litu.* 2008; 15 (1): 43–48.
13. Abbott P, Sapsford R. Life – satisfaction in post-soviet Russia and Ukraine. *Journal of Happiness Studies* 2006; 7: 251–287.

Level of life satisfaction among perimenopausal women according to selected socio-demographic characteristics

Abstract

Introduction. The term 'life satisfaction' is closely related with the concept of the quality of life. Life satisfaction is considered as a category which is useful in empirical studies in medicine.

Objective. The objective of the study was analysis of the level of life satisfaction among perimenopausal women, according to socio-demographic characteristics.

Material and methods. The study included 268 females aged 45–55 who reported to the outpatient departments in the city of Lublin. The qualification criteria into the study group were: age 45–55, lack of mental disorders, lack of diseases requiring hospitalization during the period of study. Women with iatrogenic menopause were excluded from the study. The study was voluntary and anonymous. The research project obtained a positive opinion from the Bioethical Committee at the Medical University in Lublin (No. KE-0254/6/2008). The study was conducted in 2008 by the method of a diagnostic survey with the use of the Satisfaction With Life Scale (SWLS) and a questionnaire designed by the author in order to collect socio-demographic data.

Results. The mean life satisfaction in the group examined was 17.40 ± 7.38 . The values of satisfaction with life (SWLS) obtained in the presented study, according to the respondents' age, marital status, and education level indicated an mediocre life satisfaction among the women examined. In addition, the mean values of satisfaction with life (SWLS) according to the monthly income showed low or mediocre satisfaction with life in the group of women examined.

Conclusions. Analysis of the results obtained indicated that actions aimed at the improvement of satisfaction with life should be directed to perimenopausal women with elementary, elementary vocational and secondary school education, and those with low monthly income.

Key words

perimenopause, satisfaction with life, socio-demographic characteristics

